

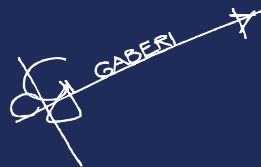
ZAGREB

DUNAJ

KRAKOV

PRAGA

BTC CITY LJUBLJANA

22. april je praznik Zemlje, ki so ga razglasili Združeni narodi. Mecen BTC Ljubljana in kipar A.G. Gaberi, sta ta praznik počastila z otvoritvijo vodne skulpture »Mati Zemlja«.

Skulpturo je izdelal slovenski kipar A.G. Gaberi, v bron jo je vtila hrvaška Livarna umetnin ALU Zagreb, postavljena pa je v BTC CITYju v Ljubljani, na trgu pred vodnim mestom Atlantis. BTC je izvršil poslanstvo mecena, z naročilom vodne skulpture je tudi omogočil postavitev kiparske kompozicije »Most« pred Jagiellonsko univerzo v Krakowu (oktober 2005).

Skulptura nam sporoča, da je temeljna pravica vsakega prebivalca na Zemlji pravica do vode. Mati Zemlja pa nam kot mati vseh mater odpušča, vprašanje, ki si ga moramo zastaviti glasi:
»Kako dolgo nam bo še lahko odpuščala?«

Ni bilo naključje, da je ob prvi obletnici vodnega mesta Atlantis, Mati Zemlja postavljena v osrčje mesta BTC CITY, ki združuje obiskovalce in kozmopolitanski duh evropskih mest.

A.G. Gaberi, roj. 1959 v Mariboru, ki je že v gimnazijskih letih prejel mladinsko Prešernovo nagrado za ustvarjalnost leta 1977, je izdelal več kiparskih kompozicij, preko katerih povezuje evropska mesta, med drugim:

Zagreb, 1996	doprni kip »Miroslav Krleža« v HNK
Praga, 2000	»Praška muza«
Dunaj, 2001	kamniti relief »Evropa«
Krakov, 2005	»Most« pred Jagiellonsko univerzo v Krakowu

PROJEKT EVROPSKIH UNIVERZITETNIH MOSTOV

Srednjeevropska iniciativa Harfistično omizje in kipar A.G.Gaberi, so v sodelovanju z evropskimi univerzami zasnovali projekt »Evropski univerzitetni mostovi«. Leta 2000 smo postavili bronasto skulpturo »Praška muza« pred novo Karlovo univerzo v Pragi, leta 2002 je bila postavitvev »Rektorskega stola« na Tehnični univerzi na Dunaju in leta 2005 postavitvev kiparske kompozicije »Most« pred Jagiellonsko univerzo v Krakovu. Jagiellonska univerza je s postavitvijo »Mosta« postavila temelje projekta »Evropski univerzitetni mostovi«, ki ponuja priložnost iskanja kulturnih bližin kot pogoj za miroljubno sožitje evropskih narodov.

Vodna skulptura »Mati Zemlja« predstavlja nadaljevanje projekta Evropski univerzitetni mostovi, v izvedbi pa sta projekta »Upor«, z Univerzo Lomonosov v Moskvi in »Rodnost«, z Univerzo v Vilniausu.

*Predsednik srednjeevropske iniciative
Harfistično omizje
Dr. Gregor Pivec*

*»Mati zemlja«, bron, višina 2,0 m,
BTC CITY Ljubljana
maj, 2006*

MATI ZEMLJA

**»Pravilno gledano matematika ne vsebuje samo resnice pač pa
vzvišeno lepoto hladno in resno, kot je tista pri kiparstvu.«**

Angleški filozof, logik in matematik Bertrand Russel si je »spodil«
kiparstvo, da bi izrazil resnico o matematiki, ki presega samo sebe
kot resnico z vzvišeno lepoto. Če bi, na primer, želeli izraziti resnico
o kiparstvu ali si lahko pri tem sposodimo kakšno vzvišeno vrednoto
z drugih področij delovanja človeškega duha?

Matematik, profesor Alojzij Vadnal me je pred dobrimi petdesetimi
leti uvajal v razumevanje funkcij in mi uspel pred tem vzbuditi tudi
čut za njih lepoto. Odslej mi je bilo očitno, da je matematična
formula lahko hladno stroga, resnična pa tudi lepa. Toda kasneje, z
razvojem nelinearne znanosti sem se spoznal tudi z lepoto, ki je bila
prav tako razburljiva in nedoumljiva, kot so vsi življenjski pojavi, s
katerimi se srečujemo, od neviht v našem okolju, do viharjev v nas
samih. Znanost nas je proti koncu preteklega stoletja začela uvajati
v razumevanje kaotičnosti vsega, kar nas obdaja in kar nosimo v
sebi. Ali bomo naposled vendarle napredovali na poti, ki nam jo je
pred 2500 leti zadal Sokrat s slovitim izrekom:
»Spoznaj samega sebe!«

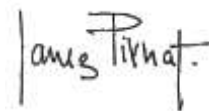
Ob Gaberijevi monumentalni skulpturi »Mati Zemlja« se zdi
smiselno opozoriti na sloviti primer Eulerjeve funkcije: $e + 1 = 0$.
Ta izpolnjuje vse zahteve znanstvene lepote, saj vsebuje temeljne
matematične koncepte in povezuje dve popolnoma ločeni veji

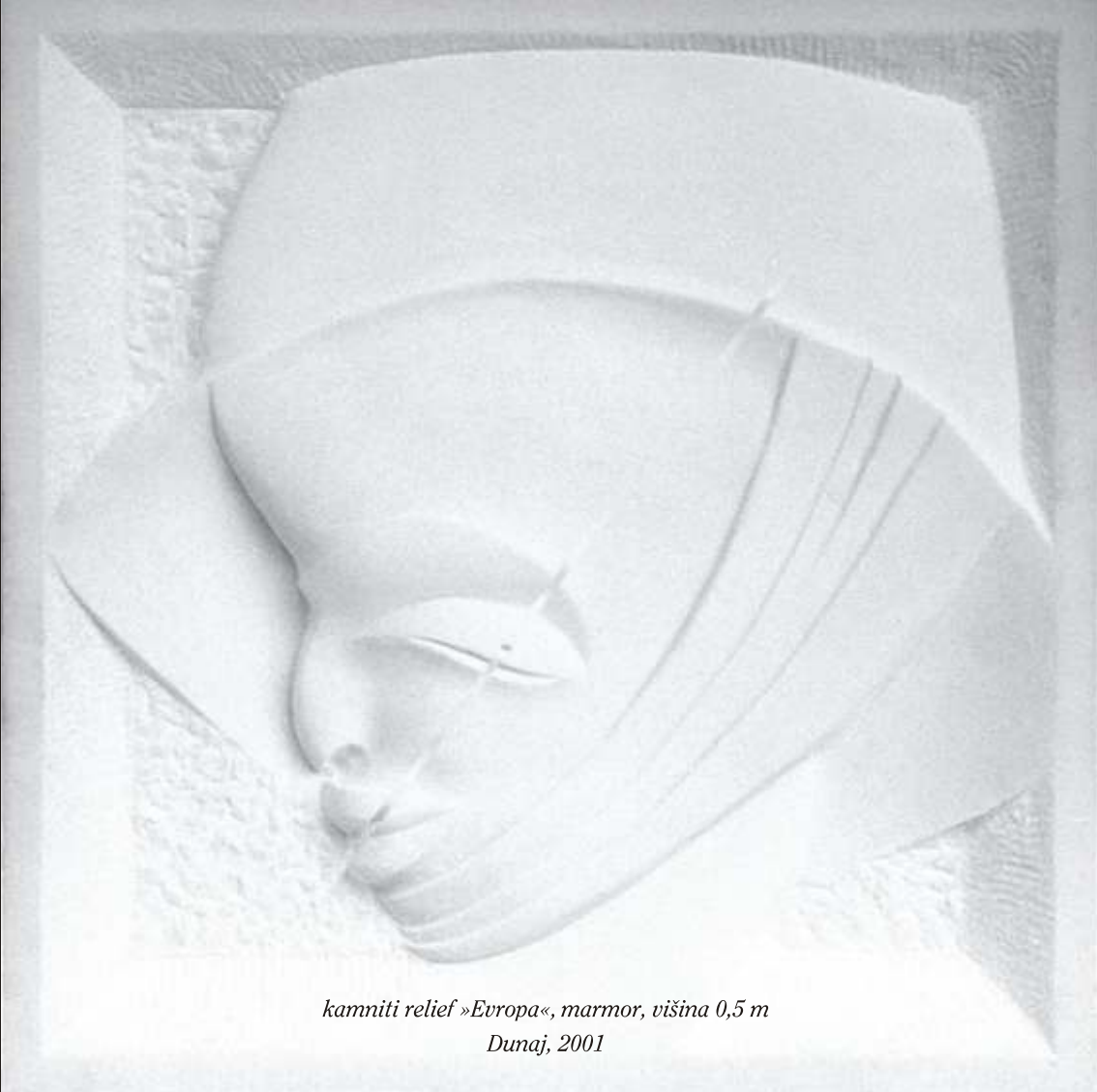
znanosti, kot sta geometrija - študij prostora ter algebra - študij
strukture in količin. Tridimenzionalnega modela Eulerjeve funkcije
ni še nihče videl, ker to ni mogoče. Razumevanje pa nam omogoča
dojeti njeno silo in eleganco.

Tudi skulpture se ne da izraziti z matematično formulo. Možno pa je
občutiti njeno silo in eleganco. Nobelov nagrajenec fizik Richard
Feynman je o svojih slikarskih in kiparskih delih lepo povedal, da je
»želel posredovati občutek, ki ga je imel pred lepoto sveta: to je težko
razložiti, ker gre za občutek.«

Pri dojetanju skulpture se moramo prepustiti svojim občutkom,
kakršni pač so. Na ta način nam bo stopila pred oči sila in eleganca
združitve dveh simbolov, ki sicer med seboj nista povezana. To sta
simbol materinstva, plodnosti in ženske mehkode ter simbol
geometrične, ekzaktne oblikovne izpeljave, iz katere se komponira
znakovitost. Redke so skulpture, ki segajo preko meril, da jih lahko
na primer nosimo na prstu ali pa obešene okoli vratu, hkrati pa
mogočno stoje pred vhodom v Atlantis. Pojem Zemlje matere bi
moral biti vtkan v našo usakodnevno zavest na vseh ravneh, da bi na
ta način dosegli odnos, ki ga izraža Cankarjev izrek: »Zemlja,
zemljica, mati, če nimaš kruha, daj mi kamen, še ob kamnu bom
prepeval.«

Akademski kipar
Janez Pirnat

*»Evropa«, marmor, višina 0,5 m
Dunaj, 2001*

*»Praška muza«, bron, višina 2,0 m
Praga, 2000*

*doprzni kip »Miroslav Krleža«, bron višina, 0,6 bron
Zagreb, 1996*

*»Most«, bron, višina 2,1 m
Krakov, 2005*